

τοῦ πύργου, τὴν εἶδε, ἐρρίφθη γουγκλινῆς πρὸ τῶν ποδῶν της, καὶ τὴν καθικέτευσε μὲ δάκρυα.

Ἐλθετε, κυρία, εἴθε ἔλεγε, σώσατέ τον διὰ τῆς ἐμφανιστέως σας· ἀποθνήσκει διότι ἡ Ἰουλίσκη ψυχρὸν ῥαγῆ, ἀλλ' ἡ Ἰουλίσκη εἶθε ὑμεῖς, κυρία· τὴν μορφήν σας εἶδανε κατ' ὄναρ. Ἐμφανισθῆτε μόνον, καὶ ὁ τάφος θέλει μείνει κενός, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ σας θείλου· οἱ διαψύσει τὸ πλάσμα τοῦ θανάτου... Ἐλθετε, δι' ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, σὰς ἐξορκίζω εἰς ὅ,τι ἔχετε προσφιλῆς ἐν τῷ κόσμῳ, εὐπλαγχιισθῆτέ τον κυρία, ἔλθετε, σώσατέ τον!

Ἡ ὥραία χήρα ἐξεπλάγη κατ' ἀρχὰς εἰς ταύτην τὴν πρόσκλησιν· ἀλλ' οἱ παρακλήσεις τοῦ Μαυρίκιου ἐκίνησαν αὐτὴν εἰς οἶκτον.

Ὁ Γεώργιος ἔκοιμάτο· τὰ χεῖλη του ἦσαν λευκὰ καὶ εἰς κατάστασιν τρομῶδη· κρουνοὶ δακρύων ἔρρεον ἐπὶ τῶν παρειῶν του, καὶ κελιδὴν σκιά διεχέετο ἐπὶ τὸ πρόσωπόν του. Παρὰ τὴν κλινὴν τοῦ ἀσθενοῦς, ἐπὶ μικρᾶς τραπέζης, ἔκειτο φιάλη ἡμίμεστος ὀπίου.

Ἡ ὥραία πυργόδοσινα ἔκλειεν ἐξ οἴκου. Ὁ δὲ Μαυρίκιος ἐπαλήφθη τῆς χειρὸς τοῦ φίλου του, καὶ προσεφώνησεν αὐτὸν ἡσύχως.

— Γεώργιε, Γεώργιε, ἰδοὺ ἡ Ἰουλίσκη!

Τὸ γλυκὺ τοῦτο ὄνομα, ὃς προφερθὲν προσέβαλε τὴν ἀκοὴν τοῦ ἀσθενοῦς. Ἀνεγερθεὶς μετὰ κόπου, τὸ ὄμμα ἔχων ὀλοσυρὸν, καὶ τὸ μέτωπον διάβρεκτον ὑπὸ ἰδρώτας, ὁ Γεώργιος προσέβλεψεν ἀπενῶς τὴν ἀγνωστον.

— Ἐκείνη! εἶπε μὲ φωνὴν ἀσθμαίνουσαν, ὅχι δὲν εἶναι ἐκείνη!... Ἡ Ἰουλίσκη ἐξέπνευσε, ... μὲ ἀναμένει... μὲ κράζει...

Καὶ λαβῶν ὀρμητικῶς τὴν φιάλην τοῦ ὀπίου, τὴν ἐξεκένωσε δι' ἐνὸς βροφίματος, εἶτα ἐπανέπεσεν ἐπὶ τῆς κλινῆς του ψευδίζων τὴν προσφιλεῖ του στροφῆν.

« Ἀκούω τὴν σάλπιγγα τῶν Ἀλπεων, ἧτις μὲ κράζει ἐκ τῶν κόλπων της ὑπάρξειός μου· ἔρχεται ἀράγε ἡ φωνὴ ἀπὸ τὰ βάθη τῶν δασῶν ἢ ἀπὸ τὸν κυανῶν οὐρανόν;... »

Ἡ φωνὴ του ἐπέβη βαθυῶδῶς, οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐκλείσθησαν... Ἐκοιμάτο τὸν αἰώνιον ὕπνον.

Ο ΒΕΡΘΕΡΟΣ.

Ἀναμνήσεις τῆς νεότητος τοῦ Γαιθίου.

Ἐπὶ τῆς μεγάλης πλατείας τῆς Φραγκφόρτης ὑπάχει κολοσσιαῖος ἀνδρᾶς τοῦ Γαιθίου. Οὐδὲν ἄλλοιοὶ τὴν γαλήμιον μεγαλειότητα τοῦ μεγάλου κείνου μετώπου, τοῦ ὁμοιάζοντος πρὸς τὸ μέτωπον τοῦ Διὸς τοῦ Φειδίου. Διὰ τῶν χαλκίνων κορῶν τῶν ὀφθαλμῶν του διορατικὸς τὸ βαθὺ βλέμμα καὶ τὴν ἀπαθὴ ἐκείνην ψυχὴν. Μειδιάμα, ἐν ᾧ ἡ εἰρωνία ὑπάρχει συμμειγμένη μετὰ τῆς χάριτος, διηγωνίσθη ἐπὶ στόματος χεῖλη λεπτὰ ἔχοντος καὶ συνεσταλμένα.

Ἰοῦ δὲ Γαιθίου, ὅποσον ὄψονται αὐτὸν αἱ ἐπερχόμεναι γενεαί.

Τοιαύτην θέσιν εἶχε λάβῃ δι' αὐτὰς κατὰ τὰ τελευτάτα ιεσσαράκοντα ἔτη τῆς μακρᾶς καὶ ἐνδόξου ζωῆς του· ὁ τεχνίτης εἶχεν ἤδη φρονίσθη τὸν ἀνθρώπον. Ὁ ποιητὴς εἶχεν ὑψωθῆ ὑπεράνω τῆς προσωρινῆς καὶ θορυβώδους καταστάσεως τῆς ἀνθρωπότητος, ἧτις δὲν ἦτο πλέον δι' αὐτὸν εἰμὴ ὕλη καὶ ὑπόθεσις θέσεως, ὕλη χρήσιμος εἰς ἀνάπτυξιν ποιητικῆν. Τὸ αἰσθημα δὲν ὑπερῆραχεῖλε πλεον τῆς καρδίας του, ὡς ἐξ ἀγγείου μίχρι στεφάνης ἤδη πλήρους· διὰ τοῦτο ἐν τῷ μέσῳ τῶν θορυβῶδων συγκινήσεων τοῦ αἰῶνος τὰ συγγράμματά του τηροῦσιν, ὡς εἰπεῖν, ἔκτυπον εἰς ἐκτυοῖς τὴν ἰληρὰν γαληνιότητα τῆς ἀρχαίας τέχνης.

Καθὼς ὅλοι ὁμοίως ἔσχε καὶ ὁ Γαιθίος τῆς χαρᾶς τὰ αἰσθήματα κατὰ τὸ εἰκοστὸν τῆς ἡλικίας ἔτος, τὰς γελώσας ὀνειροπολήσεις καὶ τὴν μακρὰν ἐλπίδα τῶν πρώτων ἀνοιξῶν ἔπειτα, κατὰ τὴν κοινὴν τύχην, ἐγνώρισε τὴν πεικρίαν μετὰ τοῦ ἔρωτος· ἡ ἰσχυρὰ δὲ καὶ ψυχρὰ ἐκείνη χεῖρ, ἧτις ἐπὶ τοσοῦτους χρόνους εἶχε ἔσειε αστραφᾶς πλαστικᾶς, ὧν τὴν καλλονὴν οὐδὲν ἐξεθῆλυεν, ἡ χεῖρ λέγεται αὐτὴ ἐφάνη τρέμουσα μίαν ἡμέραν.

Πρὸς τὸ βιβλίον τοῦ Βερθέρου συνδέονται αἱ ζωγραφῆται ἀναμνήσεις τῆς πλήρους συγκινήσεως νεότητος τοῦ Γαιθίου, καὶ τὸ βιβλίον τοῦτο ἴσχαν οὐ μόνον ἐπὶ τοῦ ἀναγνώστᾶς ἀλλὰ καὶ ἐπ' αὐτὸν τὸν ποιητὴν ἐπέβη μὲν μεγάλην. Τὸ βιβλίον τοῦτο ὑπῆρξε τὸ σημεῖον τῆς μεταβάσεως δύο ἐποχῶν, τὸ σημεῖον καθ' ὃ σνενοῦται ὁ στενὸς κύκλος τῶν προσωπικῶν πραγματικοτήτων πρὸς τὸ ἄπειρον τῆς ἰδανικῆς τεχνικῆς ζωῆς.

Τὰ βιβλία ἔχουσιν ἱστορίαν, πολλὰκις πλείον ἔχουσαν τὸ διάφορον παρὰ τὰ βιβλία αὐτὰ, ἐπειδὴ εἶναι ἡ ἱστορία τοῦ συλλογισμοῦ, καὶ δύναται τις νὰ γράψῃ τὴν βιογραφίαν αὐτῶν ὡς καὶ τὴν βιογραφίαν τῶν ἀνθρώπων.

Σύγγραμμα δημοσιευθὲν πρὸ ὀλίγου παρὰ τοῦ K. Kestner, τοῦ ἐν Ῥώμῃ πρεσβευτοῦ τῆς Ἀνωβέρης, δίδωσιν ἡμῖν ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς διὰ τὸν Βέρθερον βιογραφίας ταύτης. Τὸ σύγγραμμα τοῦτο φέρει τὸν τίτλον Goethe und Wenter. Briefe Goethe's meistens aus seiner Jugerzeit, mit Erlaunternden Documenten (ἦτοι, ὁ Γαιθίος καὶ ὁ Βέρθερος. Ἐπιστολαὶ Γαιθίου, ὧν αἱ πλείοται ἐγγράφουσαν κατὰ τὴν νεότητά του, μετὰ τῶν ἀναγκαίων διασαφητικῶν ἐγγράφων). Ὁ K. Κέστενρος εἶναι ὁ υἱὸς τῆς Καρλότιας καὶ ἐκείνου, ὃς τις ἐν τῷ μυθιστορηματι, ὀνομαζέται Ἀλβέρτος. Ἐρρεσεν αὐτῷ, ὅπως μὰς πλουτίστη, νὰ ἀνοίξῃ τὰς χεῖράς του· ἀνεῦρεν μεταξὺ τῶν ἐγγράφων τῆς οἰκογενείας του, τὰ ὑπομνήματα τοῦ ἐνδοξοτέρου τῶν βιβλίων ὅσα ποτὲ παρήγαγεν ἡ πατρίς του. Μόλις πρὸ ὀλίγων μηνῶν ἰδημοσιεύθησαν αἱ ἐπιστολαὶ τῆς νεότητος τοῦ Γαιθίου καὶ ἦν εὐρίσκονται εἰς τὰς χεῖρας ὄλων.

Ἡ ἀνταπόκρισις αὐτῆς ἠπέδωκεν ἡμῖν τὸν Γαιθίον ἐν ὅλῃ αὐτοῦ τῇ ἀξιερέστῳ προσωπικότητι. Κατὰ τὴν ἀποκατάστασιν τοσοῦτον ὥραίου καὶ εὐγενοῦς νομι-